

Mijnbouw in Columbia bedreigt lokale gemeenschap en leefmilieu

WILDER ANTONIO AGUILAR RODRIGUEZ

Interview met Wilder Antonio Aguilar Rodriguez. Hij is een boer en activist uit Colombia die zich inzet om een mijnbedrijf te weren uit de regio, een beschermd natuurgebied. In reactie op zijn activisme is zijn zoon vermoord.

Hallo, wie ben jij?

Mijn naam is Wilder Antonio Aguilar Rodriguez, ik kom uit Colombia, uit het departement Tolima en de regio Falan. Ik woon in de gemeente Santa Filomena. Ik ben een leider in ecologische strijd, verdediger van het water en het leven en voorzitter van het bestuur van mijn gemeente.

Ben je een cacaoboer?

Ja, en ik ben ook viskweker. In Falan verbouw ik cacao, koffie, bakbanaan en maïs.

Hoe ben je milieuactivist geworden?

Ik werd milieuactivist toen ik me realiseerde dat mijnbouwbedrijven zoals Miranda Gold en Canadese bedrijven mijn regio binnenkwamen en schade zouden aanrichten. De milieu-impact van hun activiteiten zou ons land vernietigen en onze rivieren en meren vervuilen. Daarom ben ik begonnen met het verdedigen van het land.

Wat is jouw rol in de sociale beweging van Falan?

Mijn rol als leider is om de gemeenschap te mobiliseren en hen op de hoogte te houden van de activiteiten van mijnbouwbedrijven in het gebied.

Welke methodes gebruiken jullie om tegen de mijnbouw te vechten?

We hebben verschillende acties en protesten georganiseerd. Op het justitiële terrein hebben we een grondwettelijke procedure (Tutela) aangespannen tegen het Nationaal Mijnbouwagentschap om onze rechten te beschermen en burgerparticipatie mogelijk te maken.

Kun je iets meer vertellen over de Tutela en hoe was het proces?

Toen we eenmaal zagen dat onze opties uitgeput raakten, dat de regering ons negeerde, dat er geen burgerparticipatie was en dat de burgemeester

“

De dag na die openbare hoorzitting werd mijn zoon vermoord. We blijven bedreigingen ontvangen.

op dat moment (2019) (alleen) een document ondertekende dat gratis toegang zou geven tot het gebied, besloten we om de grondwettelijke actie ‘Tutela’ in te dienen. In eerste instantie beval de rechter als voorzorgsmaatregel de opschorting van dertien mijnbouwvergunningen en in tweede instantie moest het nationale mijnbouwagentschap een openbare hoorzitting houden. Die kwam er op 2 september 2023. Veel boeren namen deel aan de hoorzitting en steunden ons, namens het mijnbouwbedrijf waren er enkel werknemers aanwezig, geen investeerders of anderen namens hen. Het ministerie van Landbouw en

Foto: Carolina Monje, een activiste uit het gebied Falan in Colombia.

Plattelandsontwikkeling steunde ons en zei dat Falan alleen voor landbouwactiviteiten bestemd is. We stelden de bedreigingen die we ontvingen aan de kaak.

De dag na die openbare hoorzitting werd mijn zoon vermoord. We blijven bedreigingen ontvangen. Desondanks waren we blij met de voorzorgsmaatregel om die dertien mijnbouwvergunningen op te

schorten. Begin dit jaar werd de opschorting echter opgeheven en nu hebben mijnbouwbedrijven toestemming om terug te keren naar het grondgebied. Wij geloven dat er mensen zijn omgekocht om de opschorting op te heffen. We probeerden de Tutela te verdedigen en stuurden duizend handtekeningen naar de rechter, maar het beroep werd verworpen. We willen doorgaan met onze strijd voor het

grondgebied. We houden jullie op de hoogte van de situatie.

Wat zijn de volgende stappen nu jullie zijn teruggekeerd naar Falan?

We zijn de andere acht gemeenten die ook door de mijn worden getroffen aan het organiseren. We willen een Tutela indienen samen met andere gemeenten die getroffen zijn door de vervuiling van het water in Falan. Guayabal en Honda bijvoorbeeld (gemeenten in Colombia, nldr.) ontvangen water van Falan en worden getroffen door de mijn in ons gebied. Ons water bereikt ook de Magdalena-rivier, de belangrijkste rivier in Colombia en een belangrijke factor in de economie van het land. Dat is de volgende stap: onze krachten bundelen en de Tutela indienen met de hulp en steun van boeren, advocaten en de internationale gemeenschap.

Heb je nog iets anders gepland?

Ja. We zijn van plan om een protest te organiseren en naar de presidentiële residentie te gaan om hulp te vragen. We willen de vernietiging van ons grondgebied aan de kaak stellen en de regering vragen wat ze gaan doen met de 8000 inwoners die gedwongen zullen worden om hun land en huizen te verlaten. Want zodra deze mijnbouwprojecten ons water vervuilen, moeten we elders heen gaan.

Hoe ziet een mijnbouvvrij gebied eruit? Hoe stel je dat voor?

Voor de mijnbouw was Falan een heel vreedzame plaats. Er was geen criminaliteit en geen drugsgebruik. Je kon je motor vrij op de weg laten staan; kinderen konden zonder zorgen alleen op straat lopen. Vroeger hadden we vrijheid en geen angst. Sinds de komst van de mijn, hebben we in het gebied veel drugsgebruik, angst en mensen die niet tot de regio behoren. Falan zonder mijnbouw is een gebied van vrede en vreugde

Waar haal je de kracht vandaan om te blijven vechten?

Uit de liefde die ik heb voor mijn regio. Falan is een land voor agrarische activiteiten, rijk aan biodiversiteit en water. Het is het waard om voor dit

gebied te vechten om onze natuurlijke hulpbronnen te beschermen.

Hebben jullie samengewerkt met andere activisten en organisaties?

Ja, in Falan hebben we samengewerkt met het Comité Ambiental en Defensa de la vida, het ministerie van Landbouw en Plattelandsontwikkeling en het ministerie van Milieu en Duurzame Ontwikkeling.

“

De kerk staat meestal aan de kant van de mijnbouwbedrijven. Deze bedrijven betalen de kerk goed voor misvieringen; de kerk geeft hen daarom voorrang.

Hoe zijn deze relaties opgebouwd?

Vanuit de verschillende informatiebronnen die we kregen, zijn we gaan samenwerken.

Had jij andere doelstellingen dan die van milieubeschermers?

Ja, als boer ben ik bijvoorbeeld overgestapt van chemische meststoffen naar organische meststoffen.

Wat is de rol van de Colombiaanse overheid in deze strijd?

De Colombiaanse overheid is niet geïnteresseerd in de gemeenschappen. Ze schenken geen aandacht aan ons; we voelen ons genegeerd en in de steek gelaten. Ze zorgen bijvoorbeeld niet voor de weginfrastructuur, daarom kijken de mensen naar mijnbouwbedrijven om wegen aan te leggen in het gebied. Die maken op hun beurt misbruik van deze situatie door te beweren dat ze de gemeenschap helpen.

Wat is de rol van de kerk?

De kerk staat meestal aan de kant van de mijnbouwbedrijven. Deze bedrijven betalen de kerk goed voor misvieringen; de kerk geeft hen daarom voorrang en gebruikt de naam van de stad Santa Ana — eveneens de naam van het mijnbedrijf — om mensen naar de religieuze diensten te lokken.

Wat is de reactie van de mijnwerkers en de andere burgers op de strijd in Falan?

De mijnwerkers beschuldigen ons ervan dat we tegen de ontwikkeling van het departement zijn en veroorzaken hierdoor veel conflicten in het gebied.

Wat doen ze?

Ze verzamelen valse getuigenissen over ons. Als ze ons op straat zien

beledigen ze ons of vermijden ze ons. Ze houden ons geïsoleerd.

Wat bedoel je met dat ze valse getuigenissen afleggen?

Het mijnbouwbedrijf gebruikt de handtekeningen van mijnwerkers om te liegen tegen hun investeerders in Canada en hen te doen geloven dat het gebied voldoende middelen heeft (water en snelwegen) en dat ze de steun van de gemeenschap in Falan hebben om het mijnbouwproject zonder conflicten uit te voeren.

Hoe overtuigen de leiders van de beweging en milieuactivisten de gemeenschap om het mijnbouwproject niet te steunen?

We laten ze de effecten zien die het heeft op het terrein, hoe het water wordt vervuild en hoe dieren hierdoor sterven.

Wat heb je gezien tijdens je rondreis door België?

Ik zag veel mobiele telefoons die gemaakt zijn van edelmetalen die uit ons land worden gewonnen, en het viel me ook op dat ze een goed afvalbeheersysteem hebben.

Na de verschillende evenementen en activiteiten van de Right-to-Say-No-tour waaraan je hebt deelgenomen, welke overpeinzingen heb je? Wat heb je geleerd?

Mijn eerste reflectie is de grote eenheid en de steun die er niet alleen in Colombia maar ook in andere landen is voor de strijd tegen mijnbouw. Ik vond het ook leuk om naar mensen van verschillende nationaliteiten te luisteren over het werk dat ze in hun land deden om hun grondgebied te verdedigen tegen mijnbouw.

Is er nog iets anders? Welke dingen wist je nog niet? Wat heeft je verrast?

Ik wist niet van de wereldwijde steun tegen mijnbouw om verschillende gebieden te verdedigen. Ik

“

Ik ben er vrij zeker van dat als we het toerisme in de regio bevorderen, er meer obstakels zullen zijn voor mijnbouwbedrijven en ze uiteindelijk de regio zullen verlaten.

zal de herinneringen aan de blijdschap, de eenheid en de warme mensen die ik ontmoette tijdens de rondreis koesteren.

Hoe zag je de rol van de internationale gemeenschap in de strijd tegen mijnbouw?

Ik zag haar zeer betrokken in de strijd.

Hoe was het voor jou om te leren over de gemeenschappen die strijden tegen mijnbouw in de Republiek Congo en Oeganda?

Ik heb veel geleerd. Ik vond het leuk hoe ze ons uitlegden hoe ze te werk gaan bij de overheid. Een persoon legde uit dat ze het vervuilde water van de mijn aan de president gaven om te zien of hij het zou drinken. Ze wisten dat hij dat water onder geen beding zou drinken.

Wat kan CATAPA doen om de strijd in Falan te steunen?

Hun werk voortzetten en de gemeenschappen steunen. In Falan hebben we veel steun en productieve projecten. Zo willen we toerisme bevorderen. Het zou goed zijn als CATAPA ons zou steunen in die doelstelling. Het zou ook goed zijn als CATAPA ons in Colombia zou bezoeken. Ik ben er vrij zeker van dat als we het toerisme in de regio bevorderen, er meer obstakels zullen zijn voor mijnbouwbedrijven en ze uiteindelijk de regio zullen verlaten.

Wilder, als je vandaag de kans had om de wereld toe te spreken, wat zou je dan zeggen? Wat zou je boodschap aan de wereld zijn?

Mijn boodschap voor de hele wereld is: alsjeblieft, help ons om ons grondgebied te verdedigen. We kunnen die mijnbouwbedrijven nergens ter wereld toelaten. Mijnbouwactiviteiten hebben een verwoestend effect op de grond en het water. We kunnen niet overleven zonder water. We hebben mensen nodig die

zich bewust worden van deze situatie om ons te helpen deze industrie te stoppen. Wij mogen niet vergeten dat er zonder water geen leven is.

Dit interview werd afgenomen en uit het Spaans vertaald door CATAPA vzw. Het verschijnt ook op hun website (catapa.be). Het interview is onderdeel van de Right-to-Say-No-tour.

